

**ДУ “Інститут патології хребта та суглобів
імені професора М.І. Ситенка НАМН України”**

КЛІНІКО-ПАТОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ І ЛАБОРАТОРНІ МАРКЕРИ У ПАЦІЄНТІВ ЗА ПЕРЕВАНТАЖЕННЯ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА В УМОВАХ СТРЕСУ

ФЕДОТОВА Інга Фридонівна

доктор медичних наук, старший дослідник, заступник директора з наукової роботи

ПОПОВ Андрій Іванович

доктор медичних наук, завідувач відділом інструментальної та малоінвазивної хірургії хребта

ЛЕОНТЬЄВА Фрида Соломонівна

кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник,
завідувачка відділом лабораторної діагностики та імунології

МОРОЗЕНКО Дмитро Володимирович

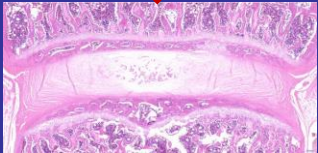
доктор ветеринарних наук, старший дослідник,
провідний науковий співробітник відділу лабораторної діагностики та імунології

АКТУАЛЬНІСТЬ

- За останній час суттєво зросла кількість звернень від пацієнтів, які мають значні фізичні навантаження в умовах тривалої дії стресових факторів.
- Перевантаження хребта є досить тяжким і важливим фактором, який сприяє розвитку дегенеративних змін, а також метаболічних порушень різного характеру, які виникають в умовах хронічного стресу.
- В клінічній та фундаментальній медицині не до кінця з'ясованими залишаються більшість клініко-патофізіологічних змін в організмі людини, які виникають під дією хронічного стресу та сприяють розвитку метаболічних порушень за перевантажень хребта.
- Особливо важливою та актуальною ця проблема постає сьогодні для військових, які під час важкої боротьби з збройною агресією в умовах хронічного стресу мають суттєві фізичні навантаження, які віддзеркалюються на стані хребта та оточуючих його тканин.

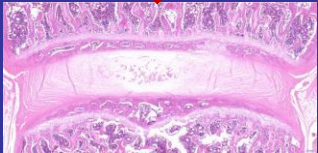
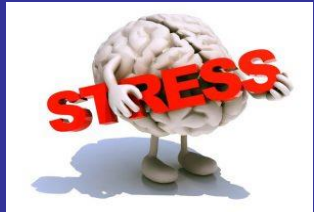

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Сформувати концептуальну модель
дослідження щодо клініко-патофізіологічних
механізмів впливу стресу на пацієнтів з
перевантаженнями хребта та визначити
найбільш сучасні лабораторні маркери
метаболічних порушень

ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Провести аналіз факторів та визначити динаміку клініко-функціональних порушень в організмі пацієнтів за перенавантаження шийного відділу хребта на фоні хронічного стресу.
- Визначити найбільш ефективні лабораторні маркери для оцінки стану пацієнтів за перенавантаження шийного відділу хребта на фоні хронічного стресу.
- Розробити концептуальну схему формування метаболічних порушень у пацієнтів з перевантаженнями шийного відділу хребта на фоні хронічного стресу.
- Оцінити можливі результати та перспективи досліджень в даному напрямку щодо розробки критеріїв оцінки та профілактики впливу хронічного стресу на організм людини з перевантаженнями хребта.

СХЕМА РОЗВИТКУ КЛІНІКО-ФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПОРУШЕНЬ В ОРГАНІЗМІ ПАЦІЄНТІВ ЗА ПЕРЕВАНТАЖЕННЯ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА НА ФОНІ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ

ІНФОРМАТИВНІ ЛАБОРАТОРНІ МАРКЕРИ ДЛЯ ОЦІНКИ СТАНУ ПАЦІЄНТІВ ЗА ПЕРЕНАВАНТАЖЕННЯ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА НА ФОНІ СТРЕСУ

НАЗВА ЛАБОРАТОРНОГО ТЕСТУ	КЛІНІЧНА ОЦІНКА
МАРКЕРИ ЗАПАЛЕННЯ	
С-РЕАКТИВНИЙ БІЛОК	Запалення м'язової тканини та/або зв'язок в ділянці шиї
ІНТЕГРАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ЛЕЙКОГРАМИ	Зміна співвідношення лейкоцитів: лейкоцитоз, лімфоцитопенія, нейтрофілія як реакції на стрес
ФЕРМЕНТИ	
КРЕАТИНФОСФОКІНАЗА	Зростає в крові за м'язового перевантаження або травми м'язів
ЛАКТАТДЕГІДРОГЕНАЗА	Зростає в крові за деструктивних процесах в м'язах, при м'язовому ушкодженні або ішемії тканин через компресію судин
КОЕФІЦІЄНТ ДЕ РІТІСА (АсАТ/АлАТ)	Збільшується в крові за системних м'язових перевантажень

ІНФОРМАТИВНІ ЛАБОРАТОРНІ МАРКЕРИ ДЛЯ ОЦІНКИ СТАНУ ПАЦІЄНТІВ ЗА ПЕРЕНАВАНТАЖЕННЯ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА НА ФОНІ СТРЕСУ

НАЗВА ЛАБОРАТОРНОГО ТЕСТУ

КЛІНІЧНА ОЦІНКА

МАРКЕРИ ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІНУ

ГЛЮКОЗА

Підвищення через стресову реакцію за
глюкокортикоїдного впливу

ІНСУЛІН

Знижується внаслідок розвитку
інсулінорезистентності на фоні стресу

ГЛИКОЗІЛЬОВАНИЙ ГЕМОГЛОБІН

Маркер хронічної гіперглікемії за стресу

ГОРМОНИ

КОРТИЗОЛ

Зростає в крові та сечі за хронічного стресу

АДРЕНАЛІН

Зростає в крові та сечі за гострої стресової реакції

**АДРЕНОКОРТИКОТРОПНИЙ ГОРМОН
(АКТГ)**

Регулює секрецію кортизолу та зростає в крові за
гострого стресу

ІМУНОЛОГІЧНІ МАРКЕРИ

ІНТЕРЛЕЙКІН-1

Часто підвищується за хронічного стресу і
пов'язаний із запаленням

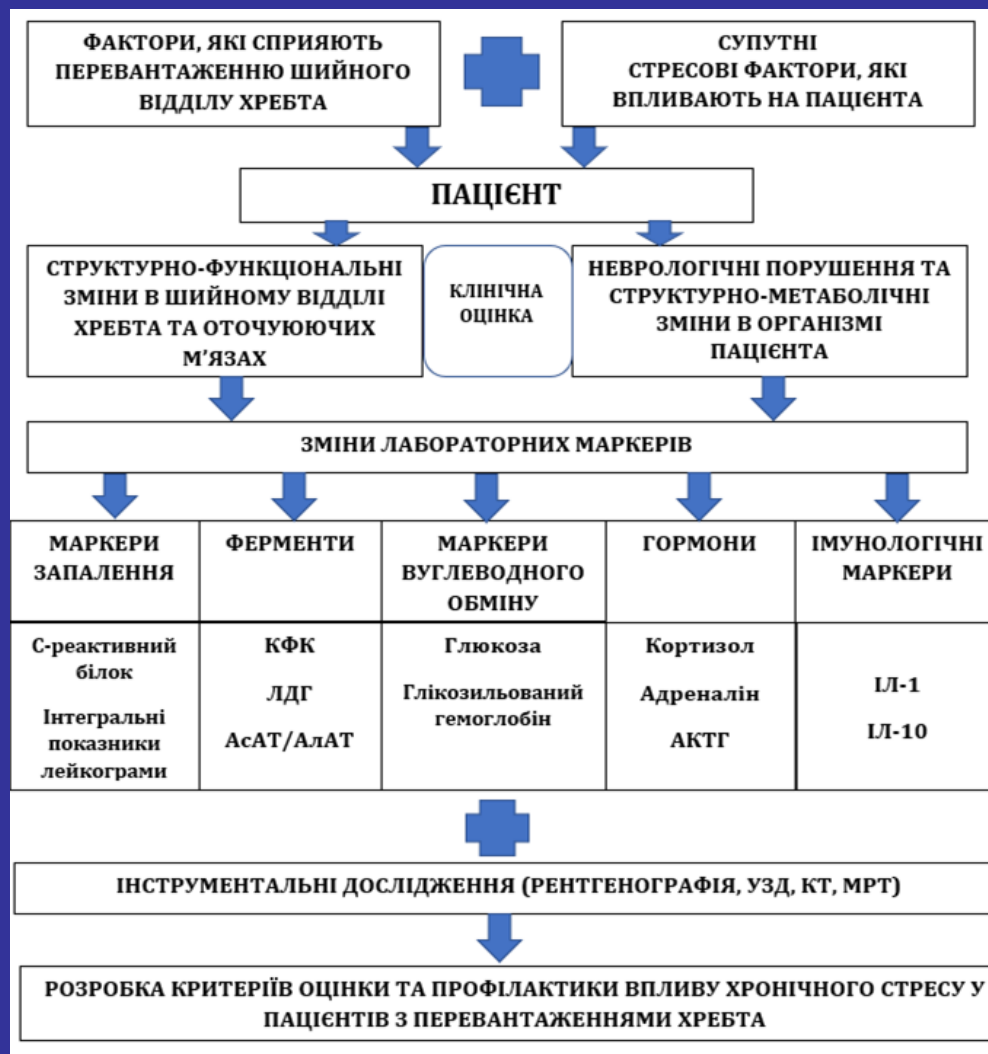
ІНТЕРЛЕЙКІН-10

Протизапальний і може знижуватись за хронічного
стресу

ПАТОГЕНЕТИЧНИЙ ЛАНЦЮГ СТРЕСОРНОГО УШКОДЖЕННЯ

КОНЦЕПТУАЛЬНА СХЕМА ФОРМУВАННЯ МЕТАБОЛІЧНИХ ПОРУШЕНЬ У ПАЦІЄНТІВ З ПЕРЕВАНТАЖЕННЯМИ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА НА ФОНІ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ

ВИСНОВКИ

1. Динаміка клініко-функціональних порушень в організмі пацієнтів за перенавантаження шийного відділу хребта на фоні хронічного стресу включає в себе комплекс структурних, функціональних змін та неврологічних порушень, які в разі тривалого перебігу призводять до розвитку дегенеративних захворювань хребта.
2. Найбільш ефективними лабораторними маркерами для оцінки стану пацієнтів за перенавантаження шийного відділу хребта на фоні хронічного стресу можна вважати маркери запалення, маркерні ферменти для оцінки м'язової тканини, показники інсулінорезистентності, гормонального обміну та інтерлейкіни.
3. Концептуальну схему формування метаболічних порушень у пацієнтів з перевантаженнями шийного відділу хребта на фоні хронічного стресу полягає у послідовному та поступовому розвитку клініко-метаболічних порушень, які віддзеркалюються у структурно-функціональних змінах та клініко-лабораторних показниках крові та сечі.
4. Можна вважати перспективним напрям досліджень щодо розробки критеріїв оцінки та профілактики впливу хронічного стресу на організм людини з перевантаженнями хребта.

Дякуємо за увагу!